

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 9Csp/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321200838
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4321200838.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudcom Mgr. Tomášom Uhrikom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: O. H., nar. XX.XX.XXXX, J. Y. XXX, o zaplatenie 5.101,16 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému súd nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a. s., podala na tunajší súd dňa 01.03.2021 žalobu, ktorou sa domáhala proti žalovanému zaplatenia peňažnej sumy vo výške 15.101,16 eura s príslušenstvom. Takúto žalobu Všeobecná úverová banka, a. s. odôvodnila tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a. s., Kežmarok, z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a. s., právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. a žalovaný uzatvorili dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. č. č. XXXXXXXX / XXXXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/ prid. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 6 000,- eur („Schválená výška pôžičky“). Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 72 mesačných splátkach v sume 115,12 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8 288,64 eura. Žalovaný ku dňu podania žaloby vykonal úhrady vo výške 1 765,91 eura. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, preto žalobca listom zo dňa XX.XX.XXXX - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil, preto žalobca využil oprávnenie a dňa XX.XX.XXXX úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa XX.XX.XXXX - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. K zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 5 101,16 eura. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 602,11 eura, si žalobca v tomto konaní neuplatnil. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca doručil súdu listinné dôkazy, a to Zmluvu o pôžičke + Zmluvné podmienky, Prehľad splátok a úhrad, Predžalobná upomienka + Doručenka, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručienky).

2. Dňa 02.09.2021 bol súdu doručený návrh žalobcu spoločne s návrhom spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. na zmenu strany sporu na strane žalobcu, nakoľko na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom bola pohľadávka voči žalovanému, ktorá je predmetom tohto konania postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O zmene žalobcu súd rozhodol uznesením zo dňa 12.10.2021, č. k. 9Csp/64/2021-83, právoplatným dňa 18.11.2021.

3. Súd doručil žalovanému žalobu spolu s prílohami a v zmysle § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) ho vyzval, aby sa k nej vyjadril. Žaloba bola doručená žalovanému formou fikcie doručenia v zmysle § 116 ods. 2 CSP. Žalovaný sa nevyjadril, v konaní bol nečinný.

4. Žalobca dňa 10.05.2022 doručil súdu vyjadrenie, kde ohľadom preukázania splnenia podmienok podľa § 17 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch žalobca uviedol, že zosplatnenie pohľadávky bolo medzi stranami dohodnuté v zmluvných podmienkach - čl. 9 bod 2, ktoré sú súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXX. V čl. 9 bod 2 je uvedené, že: „Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania Splátok Pôžičky žiadať od Klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť Pôžičky), ak je Klient v omeškaní s úhradou jednej Splátky alebo čiastočného plnenia jednej Splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v §53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.“ Žalobca je toho právneho názoru, že nijakým výkladom ust. § 53 ods. 9 OZ, nemožno vyvodiť záver, že zákonodarca vyžaduje 2 úkony pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, jednak výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ku ktorým musí byť preukázané doručenie oboch listín. Takýto výklad predmetného ustanovenia je podľa názoru žalobcu príliš extenzívny, pretože cieľom zákonodarcu bolo v prvom rade, aby bol dlžník preukázateľne upozornený na možnosť predčasného zosplatnenia úveru a toto upozornenie sa dostalo do jeho dispozičnej sféry, t. j. aby sa mohol oboznámiť s obsahom takého upozornenia. Žalovaný sa doručením upozornenia podľa § 53 ods. 9 OZ, za ktoré sa dá považovať predžalobná upomienka s obsahom takéhoto upozornenia oboznámil. Následne pôvodný veriteľ využil možnosť predčasného zosplatnenia úveru, ku ktorému úkonu síce žalobca nepredkladá doručenkou alebo doklad preukazujúci odoslanie listiny na poštovú prepravu, nakoľko predmetná listina o zosplatnení úveru má deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú spätne oboznámením sa žalovaného s obsahom listiny o zosplatnení úveru. Žalovaný tak pozitívne vedel aj s ohľadom na bod 9.2 zmluvných podmienok, aké dôsledky bude mať pre neho nezaplatenie splatnej splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ zosplatnil úver v celosti. Zmluvné strany na znak prejavenej vôle Zmluvu spolu so zmluvnými podmienkami opatrili svojimi podpismi. Nakoľko bol žalovaný preukázateľne v omeškaní viac ako 90 dní, v zmysle ustanovení Zmluvy a Zmluvných podmienok, bol žalovaný formou Predžalobnej upomienky zo dňa XX.XX.XXXX upozornený na možnosť zosplatnenia pohľadávky v celosti (doručenku k Predžalobnej upomienke predložili v prílohe tohto podania). Keďže u žalovaného nedošlo k náprave finančnej disciplíny, právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru v celosti ku dňu XX.XX.XXXX (Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa XX.XX.XXXX). Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatnenia však uvádzame, že žalovaný sa mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobca uviedol, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Pre neplnenie si zmluvných záväzkov bola pohľadávka následne v súlade s ust. § 92 Zákona o bankách legitímne postúpená na nového veriteľa - spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. V súvislosti s uvedeným poukázal na § 151 ods. 1 CSP s tým, že žalovaný nijakým spôsobom nerozporoval skutočnosti týkajúce sa postúpenia pohľadávky na žalobcu a taktiež ani skutočnosť, že došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru. Navyiac podľa odborného vyjadrenia Národnej banky Slovenska zo dňa XX.X.XXXX, ktoré bolo predložené Okresnému súdu Vranov nad Topľou v konaní pod sp.zn. 13C/79/2014, ak je úver splatný v splátkach (bez ohľadu na to, o aké splátky ide) banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi celú, teda aj nesplatenú časť pohľadávky z úveru („pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku klienta“) za splnenia zákonných podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 prvá veta z. o bankách. Terminologické vymedzenie pohľadávky, ktorú môže banka postúpiť za splnenia uvedených predpokladov, ako pohľadávky zodpovedajúcej peňažnému

záväzku klienta, predstavuje pohľadávku banky voči klientovi z určitého úverového vzťahu a teda celú pohľadávku, celú sumu istiny, úrokov z úveru ako aj prípadných iných nárokov i už poplatkov alebo prípadných sankcií. V opačnom prípade, resp. v prípade vymedzenia pohľadávky na účely ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách len na splátky, ktoré sa už stali splatnými, teda na tzv. dospelé splátky, by sa banka a súčasne aj dlžníci mohli ocitnúť v pozícii, že by dochádzalo k postúpeniu pohľadávky zodpovedajúcej len sume 90 dňového omeškania. Podporne poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 11.05.2021, č.k. 14CoCsp/52/2020, bod 17 odôvodnenia, ktorým sa odvolací súd vyjadril k zosplatneniu pohľadávky, kde samotné zosplatnenie pohľadávky považuje za právny úkon s deklaratórnymi účinkami. Rovnako na uznesenia tohto súdu, č.k. 11CoCsp/11/2021 - 179 zo dňa 22.04.2021, bod 6.3 odôvodnenia a č.k. 16CoCsp/22/2021-2224 zo dňa 06.10.2021 bod 8 a 9 odôvodnenia, v ktorom sa súd nestotožnil s argumentáciou prvostupňového súdu a rovnako Oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru pripísal deklaratórne účinky. K vyššie uvedenému poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 36Csp/210/2020-144 zo dňa 21.09.2021, kde v bode 40. odôvodnenia vyjadril právny názor v otázke zosplatnenia úveru podľa § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nasledovne: „Pretože ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je špeciálnym ustanovením, nie je podmienkou uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky, dohoda o tomto práve v zmluve, VOP a ani to nemusí byť v rozhodnutí určené a rovnako si veriteľ toto právo nemusí uplatniť do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky“

5. Na prejednanie žaloby súd nariadil termín pojednávania na 30.11.2022, pričom právny zástupca žalobcu oznámil, že ospravedlňuje svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a súhlasil s tým, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Súd doručil predvolanie aj žalovanému, ktoré mu bolo doručené formou fikcie doručenia s tým, že žalovaný svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil. Z uvedených dôvodov súd podľa § 180 CSP vykonal pojednávanie v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného.

6. Súd v predmetnej veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a dospel k nasledovným skutkovým a právnym zisteniam:

7. Medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding a. s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 6.000,-eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť peňažné prostriedky spolu s úrokom vo výške 11,90 % ročne, t. j. celkovo 8.288,64 eura, v pravidelných 72 mesačných splátkach po 115,12 eura, splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, s RPMN 11,90 %, odplatom 11,90 %, najvyššou prípustnou odplatom 18,72 %, priemernou RPMN 13,31 %, s prvou splátkou dňa XX.XX.XXXX a termínom konečnej splatnosti dňa XX.XX.XXXX. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný uhradil titulom poskytnutej pôžičky sumu 1.765,91 eura, avšak jednotlivé splátky riadne a včas nesplácal, preto spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s. listom zo dňa XX.XX.XXXX - „Predžalobná upomienka“ oznámila žalovanému, že voči nemu eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 345,36 eura. Zároveň ho upozornil, že ak do XX.XX.XXXX nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci XX/XXXX, bude oprávnený úver zosplatniť. Predmetná zásielka bola dňa XX.XX.XXXX doručená žalovanému. Všeobecná úverová banka, a. s., následne mala listom zo dňa XX.XX.XXXX žalovanému oznámiť, že vzhľadom na neuhradenie dlžných splátok v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke sa stal dlh z úverovej zmluvy splatným v celom rozsahu naraz. Oprávnenie veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky je zakotvené v bode 9.2. zmluvy.

8. Na základe notárskej zápisnice N XXXX/XXXX Nz XXXXX/XXXX X. XXXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX spísanej pred notárkou E. V. O., so sídlom X. úradu v L., na P. námestí č. X došlo dňom XX.XX.XXXX k zániku spoločnosti Consumer Finance Holding, a. s. a to jej rozdelením a následným zlúčením s nástupnickými spoločnosťami Všeobecná úverová banka, a. s.; skrátený názov: VÚB, a. s. so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 a VÚB Leasing, a. s. so sídlom Mlynské nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045.

9. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding, a. s. a Všeobecná úverová banka, a. s. a spoločnosťou Intrum Slovakia s. r.o. dňa XX.XX.XXXX a jej dodatkov a príloh, bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania

postúpená spoločnosti Intrum Slovakia s. r. o. ku dňu XX.XX.XXXX, ktorú skutočnosť oznámila Všeobecná úverová banka a. s. žalovanému listom zo dňa XX.XX.XXXX.

10. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

12. Podľa § 52 ods. 3 a 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

20. Podľa § 525 ods. 2 OZ, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

21. Podľa § 17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), v znení účinnom ku dňu postúpenia, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

23. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 9 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j)odplatu podľa osobitných predpisov,18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

25. Podľa § 11 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

26. V konaní bolo preukázané, že medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding a. s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 6.000,- eur, t.j. medzi pôvodným veriteľom a žalovaným, existoval záväzkový vzťah titulom zmluvy o pôžičke podľa § 657 nasl. Občianskeho zákonníka, ktorá je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah založený predmetnou zmluvou je tak potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) ako aj Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedená zmluva mala formulárový charakter, bola vopred pripravená právnym predchodcom žalobcu a žalovaný nemohol ovplyvniť jej obsah.

27. Žalovaný úver čerpal, riadne a včas ho nesplácal, a preto pôvodný žalobca žalovaného najprv listom zo dňa XX.XX.XXXX - „Predžalobná upomienka“ upozornil, že ak do XX.XX.XXXX neuhradí splátku splatnú v mesiaci XX/XXXX, bude oprávnený úver zosplatiť. Predmetná zásielka bola dňa XX.XX.XXXX prevzatá žalovaným. A nakoľko k úhrade nedošlo následne mal listom zo dňa XX.XX.XXXX poskytnutý úver ku dňu XX.XX.XXXX zosplatiť.

28. Z uvedeného vyplýva, že ak pôvodný veriteľ využil právo zosplatiť úver pre neplnenie splátky splatnej v mesiaci XX/XXXX mohol tak urobiť najneskôr do splatnosti najbližšej splátky po 3 mesiacoch omeškania, teda do XX.XX.XXXX. Uvedené žalobca v žalobe aj tvrdil, avšak žalobcom tvrdené skutočnosti nevyplývajú z predložených listinných dokladov. Z listu - "Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru", datovaného dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť až ku dňu XX.XX.XXXX, čo jednoznačne vyplýva z textu tohto oznámenia, kde je uvedené: „...Váš dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Vaša dlžná čiastka k dnešnému dňu predstavuje sumu v celkovej výške 5.486,34 eura, pričom istina úveru je vo výške 5.485,63 eura, ktorá sa bude ďalej úročiť zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatenia až do úplného zaplatenia istiny.“ Pokiaľ pôvodný veriteľ listinou označenou ako oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru datovanou dňa XX.XX.XXXX výslovne uviedol, že dlžná čiastka k tomuto dňu predstavuje sumu 5.486,34 eura, súd má za to, že pôvodný veriteľ pristúpil k zosplateniu práve dňa XX.XX.XXXX, teda po splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky splatnej po uplynutí lehoty troch mesiacov omeškania od splatnosti splátky splatnej v mesiaci H. XXXX. V danom prípade pôvodný veriteľ postupoval v rozpore s citovanou zákonnou úpravou, pretože je preukázané, že zosplatenie nebolo vykonané do splatnosti najbližšej splátky po troch mesiacoch od omeškania. K uvedenému záveru súdu, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti zmluvy došlo až ku dňu XX.XX.XXXX (a nie ako tak to tvrdí žalobca k XX.XX.XXXX), svedčí jednak jednoznačné určenie dátumu, ku ktorému pôvodný veriteľ pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, uvedenému v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (viď citáciu vyššie), ale aj samotná suma dlžnej čiastky uvedená v predmetnom oznámení, ktorá bola vyčíslená v zostatku 5.486,34 eura, pričom ak by bola mimoriadna splatnosť úveru vyhlásená tak, ako to tvrdil žalobca v žalobe, t. j. k XX.XX.XXXX, v zmysle predloženého prehľadu splátok a úhrad by bol zostatok v sume 5.485,63 eura. Súd je toho názoru, že ak pôvodný veriteľ mal pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti zmluvy k XX.XX.XXXX, nič mu nebránilo v oznámení jednoznačne uviesť tento deň, ako aj zostatok úveru k tomuto dňu. Súd má zároveň zato, že žalobca žiadnym dokladom, okrem jeho tvrdenia, nepreukázal, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti malo dôjsť práve k XX.XX.XXXX, pričom za takýto doklad podľa názoru súdu nie je možné považovať ani prehľad splátok a úhrad, ktorý je len počítačovou zostavou pôvodného veriteľa a nie jeho jednostranným právnym úkonom, a nebol ani zo strany pôvodného veriteľa doručovaný žalovanému. Skutočnosť, že počítačová zostava je ukončená k XX.XX.XXXX v žiadnom prípade nemôže preukazovať, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti malo dôjsť práve k tomuto dátumu, uvedené iba preukazuje, že v danej počítačovej zostave bol nasimulovaný stav zostatku k uvedenému dátumu, pričom je možné takto nasimulovať zostatok úveru k akémukoľvek dátumu. Okrem toho súd má za to, že pokiaľ ide o vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, príslušné ustanovenia zákona, dávajú veriteľovi možnosť, nie povinnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, a to za predpokladu, že sú v danom prípade splnené zákonné podmienky na takýto postup. Aj z predžalobnej upomienky zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva upozornenie na oprávnenie veriteľa úver zosplatiť a nie na jeho automatické vyhlásenie v prípade, že zo strany žalovaného nedôjde k úhrade. Rovnako žalobca predloženými listinnými dôkazmi nepreukázal ani to, že by sa list - „Oznámenie o

vyhlásení okamžitej splatnosti úveru" dostal do dispozičnej sféry žalovaného a mal možnosť sa s ňou oboznámiť.

29. Na základe uvedeného súd skúmal aktívnu legitímáciu žalobcu, nakoľko skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je súčasťou každého súdneho konania, pričom ju súd skúma vždy - aj bez návrhu, aj keď ju žiadny z účastníkov nenamieta /rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 26.06.2010), pričom zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby. Okresný súd je tak oprávnený ex offo skúmať aktívnu legitímáciu žalobcu, a to napriek procesnej pasivite žalovaného pričom: „I. Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. II. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená).“/uznesenie Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019/. Aktívnu legitímáciu žalobca odvodzuje od zmluvy o postúpení pohľadávky a od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti zo dňa XX.XX.XXXX. V danom prípade ide o sporové konanie, a preto strana sporu tak musí uniesť bremeno tvrdení a skutočností, ktoré môžu privodiť jej úspech v spore, a toto bremeno tiež preukázať. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 132 ods. 1 určuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t.j. povinnosť strany označiť dôkazy na svoje tvrdenia a z tohto vyplýva, že na strane sporu leží iniciatíva pri zabezpečovaní dôkazov. Strana pokiaľ neoznačila a nepredložila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, tak nesie nepriaznivé dôsledky, ktoré môžu spočívať v tom, že súd rozhodne len na základe vykonaných dôkazov a zo skutkového stavu, ktorý bol takto zistený, pričom takýto následok postihuje aj tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, no po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon tak určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu závisle od konania, pokiaľ je daný výsledok vykonaného dokazovania. Z uvedených skutočností tak vyplýva, že žalobca má v súdnom spore nielen tvrdiť, ale i dokazovať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky. Ako vyplýva zo zistenia skutkového stavu, tak pôvodný žalobca mal postúpiť žalobcovi svoje pohľadávky, ktoré mal voči žalovanému.

30. Podľa názoru súdu však žalobca nepreukázal a nepredložil také listinné dôkazy, ktoré by preukazovali platné postúpenie pohľadávky, nakoľko nepreukázal platné a účinné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a ani, že nastala konečná splatnosť úveru. Z uvedených dôvodov tak súd preskúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, nakoľko ide o pohľadávku zo spotrebiteľského úveru a v prípade spotrebiteľských úverov je potrebné pre platné postúpenie pohľadávky splniť tak všeobecné podmienky uvedené v § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj osobitné podmienky uvedené v § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, účinných v čase postúpenia. Nakoľko žalobca nepreukázal platné zosplatnenie úveru, resp. že ku dňu postúpenia nastala konečná splatnosť úveru (k postúpeniu pohľadávky došlo k dátumu XX.XX.XXXX a termín konečnej splatnosti bol až XX.XX.XXXX), nie je možné urobiť záver o tom, že by bol predmetný úver ku dňu postúpenia splatný, pričom ak ide o spotrebiteľský úver, v zmysle § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ môže postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru len so všetkými právami s ňou spojenými, len určitým subjektom, ktoré spĺňajú tam uvedené podmienky a ak ide o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti. Pôvodný žalobca však postúpil žalobcovi celú pohľadávku z úveru bez toho, aby bol úver splatný (t.j. nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. konečnú splatnosť), čo je v rozpore s ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Postúpenie pohľadávky je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, na ktorú neplatnosť súd ex offo prihliada. Keďže postúpenie predmetnej pohľadávky je neplatným právnym úkonom, žalobca nie je veriteľom žalovaného, a preto súd žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol. V zmysle uvedeného sa súd ďalej nezaoberal posúdením zmluvných podmienok a preskúmaním zmluvy ako takej, pretože dokazovanie v tomto smere sa stalo nadbytočným.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, pretože žalovaný bol úspešný v súdnom konaní v celom rozsahu, avšak žiadne trovy konania mu nevznikli, a preto mu súd nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2 písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.